

Ποίηση και νέες τεχνολογίες ίσον «Ποίηση Δρώσα»

Ο. Πάφου¹, Π. Ψαθοπούλου², Α. Σαρρηγιάννης³

¹ Εκπαιδευτικός ΠΕ 18.07 Τεχνολόγος Ιατρικών Εργαστηρίων στο 1^ο ΕΠΑΛ Περιστερίου, 6973268858, pafoulina4@yahoo.gr.

² Παιδαγωγός Προσχολικής Ηλικίας ΠΕ 18.33, Msc Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων, Εργαστηριακός Συνεργάτης στο Τμήμα Προσχολικής Αγωγής, Αθήνας, 6973518745, xpenny@hotmail.com.

³ Εκπαιδευτικός ΠΕ 04 Φυσικός στο 1^ο ΕΠΑΛ Περιστερίου, 6944847952, chrisspathopoulos@yahoo.gr.

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζουμε την απόπειρα εκπαιδευτικών του 1^{ου} ΕΠΑΛ Περιστερίου να διδάξουν γνωστικά αντικείμενα και πληροφορίες, που σχετίζονται με τη λογοτεχνία, τις φυσικές επιστήμες, την τεχνολογία και το περιβάλλον, μέσα από τη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, με αφορμή τα ποιήματα του εκπαιδευτικού Σαρρηγιάννη Αντώνη, οι μαθητές καλούνται να αποδώσουν ποιήματα, εικόνες, παραστάσεις κ.λπ. αξιοποιώντας τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και τις ποικίλες εφαρμογές και ταυτόχρονα αναπτύσσοντας την κριτική σκέψη και τα ταλέντα τους. Πράγματι, τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής αναδεικνύουν το γεγονός ότι οι νέες τεχνολογίες βοηθούν σε πολλαπλά επίπεδα τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, τη συνολική εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και ειδικότερα την ουσιαστική ένταξη της ποίησης στο σύγχρονο τεχνολογικό σχολείο.

Λέξεις κλειδιά: ποίηση, τεχνολογίες, μάθηση.

1. Εισαγωγή

Στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα, η παροχή παιδείας ισοδυναμεί με τη συνεχή μόρφωση του ατόμου, με την ικανότητα του να αξιοποιεί τις πολλαπλές πληροφορίες που του δίνονται, με την ικανότητα του ατόμου για κριτική σκέψη και ορθή χρήση των τεχνολογικών μέσων για την επίτευξη όλων των προαναφερθέντων. Σε αυτό το πλαίσιο, οι μαθητές καλούνται να αυτενεργούν, να λειτουργούν ομαδοσυνεργατικά, να μαθαίνουν τους τρόπους να μαθαίνουν και να αξιοποιούν σε πρακτικό επίπεδο τις σύγχρονες θεωρίες γνωστικής ψυχολογίας και κοινωνικογνωστικού συμπεριφορισμού (Ματσαγγούρας, 2000).

Η εμπειρία μας στις σχολικές τάξεις τα τελευταία χρόνια και η συστηματική παρατήρηση των μαθητών, γέννησαν προβληματισμούς και ερωτήματα, αναφορικά με τα αίτια που δυσκολεύουν τους μαθητές να προσεγγίσουν την γνώση γενικά και ειδικότερα την ποίηση. Συνηθέστερα, αιτίες αποδόθηκαν στο δυσνόητο νόημα των ποιημάτων, στα κρυφά νοήματα τους, στη δομή – μορφή των ποιημάτων, αλλά και

Α. Λαδιάς, Α. Μικρόπουλος, Χ. Παναγιωτακόπουλος, Φ. Παρασκευά, Π. Πιντέλας, Π. Πολίτης, Σ. Ρετάλης, Δ. Σάμψων, Ν. Φαχαντίδης, Α. Χαλκίδης (επιμ.), Πρακτικά Εργασιών 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου «Ένταξη των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΠΠΕ), Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Πειραιάς, 10-12 Μαΐου 2013

στις ίδιες τις ιδιαιτερότητες των μαθητών της τεχνικής εκπαίδευσης. Η βιβλιογραφική μας αναζήτηση ωστόσο, ανέδειξε ότι, τυχόν δυσκολίες που εντοπίζονται, αφορούν στο ότι οι μαθητές δεν ενδιαφέρονται για την ποίηση και την εμπάθυση στα κρυφά νοήματα (Πεσκετζή, 2003).

Την καινοτόμο λύση, καλούμαστε να παρέχουμε από τη θέση μας ως ενεργοί εκπαιδευτικοί, μέσα από την πιλοτική εφαρμογή απόδοσης των ποιημάτων του εκπαιδευτικού Σαρρηγιάνη Α., με τη μορφή ενός εκπαιδευτικού λογισμικού (video) και με την πρόθεση για μελλοντικό εμπλουτισμό με νέα ποιήματα και ουσιαστική βελτίωση των ήδη υπαρχόντων δημιουργιών.

2. ΤΠΕ, ποίηση και εκπαιδευτική διαδικασία

Αναμφίβολα, η εισαγωγή και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία και η απομάκρυνση από την εκπαιδευτική – διδακτική ρουτίνα, μόνο οφέλη μπορεί να προσφέρει σε πολλαπλά επίπεδα.

Η εξοικείωση των μαθητών και των εκπαιδευτικών με τις ΤΠΕ και τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, ως ένα εκπαιδευτικό εργαλείο επιτυγχάνει και εξασφαλίζει σύγχρονες διαδικασίες μάθησης. Η μάθηση μετατρέπεται σε ενεργητική και διαδικασία και κάθε γνωστικό αντικείμενο εντάσσεται στο σύγχρονο ψηφιακό σχολικό περιβάλλον, ευνοώντας την παγκόσμια ψηφιακή κοινότητα εκπαιδευτικών και μαθητών.

Αναμφίβολα, οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν ένα περιβάλλον όπου οι μαθητές μπορούν να αναπτύξουν δεξιότητες αναζήτησης πληροφοριών, μπορούν να προβούν σε κριτική επεξεργασία και συνθετική παρουσίαση των πληροφοριών που συνέλεξαν.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο, η εργασία σε ομάδες, προσφέρει ένα άριστο ομαδοσυνεργατικό πλαίσιο μέσα από το οποίο μπορούν να επιτευχθούν ειδικότεροι εκπαιδευτικοί – παιδαγωγικοί στόχοι. Το ομαδοσυνεργατικό πλαίσιο βοηθά τους μαθητές με χαμηλές επιδόσεις να αξιοποιήσουν θετικά τον χρόνο τους και, ως εκ τούτου να βελτιώσουν την επίδοσή τους.

Πιο συγκεκριμένα, η εργασία σε ομάδες, δημιουργεί ένα περισσότερο άνετο και φιλικό περιβάλλον μάθησης. Κάθε μαθητής έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει τους συλλογισμούς του, να επιχειρηματολογήσει για να υποστηρίξει τη θέση του, να αναστοχαστεί πάνω σε ζητήματα, σκέψεις και ιδέες που πραγματεύεται η ομάδα, να εκφράσει μια διαφορετική οπτική με βάση την προσωπικότητα και τα βιώματά του και εν συνεχεία (αν αυτό απαιτείται) να προβεί σε αναζήτηση περισσότερο στοχευόμενων πληροφοριών και δεδομένων. Στο σύνολό της, αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων μεταξύ των μαθητών, οδηγεί στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών, δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου καλλιεργούνται πολλαπλές λύσεις για την επίλυση ενός ζητήματος ή την εξεύρεση της πιο ικανοποιητικής λύσης, μέσα από την αξιολόγηση, το συνδυασμό, την σύνθεση των επιμέρους πληροφοριών

που λαμβάνουν. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται τελικά και η ενεργητική μάθηση, αλλά δίδεται και η ευκαιρία για παροχή ίσων ευκαιριών στους μαθητές, για καλλιέργεια μιας κοινωνικής συμπεριφοράς που βασίζεται στο σεβασμό της άποψης «του άλλου» και στη συνολική βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων και στάσεων των μαθητών.

Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι οι νέες τεχνολογίες συμβάλλουν τόσο στην ανάπτυξη της κριτικής και της συνθετικής ικανότητας του μαθητή τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, μέσα από την ανάληψη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της ομάδας.

Οι μαθητές διδάσκονται συγκεκριμένους τρόπους διερευνητικής προσέγγισης και κριτικής διαχείρισης της γνώσης. Κάνοντας αναγωγή στην έρευνά μας, θα λέγαμε ότι, οι μαθητές διδάσκονται συγκεκριμένους τρόπους διερεύνησης και κριτικής επισκόπησης της ποίησης. Τους τρόπους αυτούς μπορούν αργότερα να τους χρησιμοποιήσουν αποδοτικά στη ζωή τους. Ειδικότερα, επιλέγονται στοιχεία από τα ποιήματα, τα οποία οι μαθητές μπορούν να τοποθετήσουν σε ένα αναγνωρίσιμο συγχρονικό πλαίσιο, με σύγχρονους πολιτισμικούς και ιδεολογικούς όρους (Παπαγεληής, 2005).

Έτσι, κάθε ποίημα μελετάται και προσεγγίζεται μέσα από ευρείες ενότητες λόγου, με λογική και θεματική αυτοτέλεια. Ειδικότερα, εστιάζουμε στην εις βάθος κατανόηση του κειμένου και όχι σε γλωσσικούς τύπους ή συντακτικούς και γραμματικούς κανόνες, τους οποίους οι μαθητές αργότερα αδυνατούν να αξιοποιήσουν.

Το γνωστικό επίπεδο κάθε μαθητή διευρύνεται, μέσα από μια κριτική ματιά. Κάθε ποίημα συγκρίνεται με ποικίλα σύγχρονα θέματα (άρθρα, μουσικές, εφημερίδες κ.λπ.) και έτσι επιτρέπονται συγκρίσεις με το σύγχρονο κόσμο των μαθητών, μέσα από τη δική τους σκέψη, άποψη και στάση.

Αναμφίβολα, η επαφή των μαθητών με τα ποιήματα, αναδεικνύει τα κοινά βιώματα, τις κοινές ψυχικές διαθέσεις, τις κοινές στάσεις, αξίες και συμπεριφορές, του συγγραφέα εκπαιδευτικού με τους μαθητές, αλλά και των μαθητών μεταξύ τους.

Ο μαθητής παύει να είναι ο παθητικός δέκτης μιας στείρας και μονότονης διδασκαλίας. Τα ποιήματα αποκτούν διαφορετική δυναμική, νέα ταυτότητα, με την αξιοποίηση της κίνησης, της εικόνας και του ήχου.

Επιπλέον, ευνοείται η συνθετική εργασία των ομάδων, ώστε να προκληθεί γόνιμος προβληματισμός πάνω στο κείμενο.

Γενικότερα, τα λογισμικά και τα πολυμέσα που αξιοποιούνται κατά τη διαδικασία, αποτελούν ένα χώρο ενοποίησης ξεχωριστών κλάδων (π.χ. της ποίησης, της μουσικής, της δραματοποίησης...) και, και, ως εκ τούτου, αποτελούν έναυσμα για περαιτέρω αξιοποίηση διαθεματικών προσεγγίσεων της γνώσης.

Η παράλληλη προσέγγιση των ποιημάτων και της τεχνολογίας, βοηθούν το μαθητή να συνειδητοποιήσει ότι πάνω στην ίδια βάση (της ποίησης και γενικότερα της τέχνης), μπορούν σε κάθε εποχή να δημιουργηθούν κοινοί κώδικες επικοινωνίας και δημιουργίας.

3. Εισαγωγή στην εφαρμογή

Με αφορμή τον μήνα εφηβικής ποίησης που διοργάνωσε το βιβλιοπωλείο Πατάκης, σκεφτήκαμε να προτείνουμε στα παιδιά να συμμετάσχουν στις δράσεις του βιβλιοπωλείου, παρουσιάζοντας με ένα δικό τους ύφος, τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται και προσεγγίζουν την ποίηση στο σχολικό έτος 2012- 2013.

Η προσπάθεια αυτή, είχε ακόμη ένα στόχο, την προσέγγιση εντός της τάξης, της ποίησης και της λογοτεχνίας με σύγχρονο, ψυχαγωγικό και παράλληλα εκτονωτικό τρόπο. Ένα εγχείρημα μέσω του οποίου προσδοκούσαμε (και εν τέλει επιτύχαμε) να ξεπεραστούν οι «πεπαλαιωμένες και βαρετές» κατά τη γνώμη των μαθητών, προσεγγίσεις ποιητικών αναγνώσεων.

3.1 Ομάδα εργασίας και τρόπος δράσης

Ο συνολικός αριθμός των ατόμων της ομάδας παραγωγής και παρουσίασης της «Ποιητικής Συλλογής», ήταν εννέα κορίτσια και πέντε αγόρια ηλικίας 15- 18 ετών.

Αρχικά οι μαθητές/ τριες διάβασαν τα ποιήματα. Κάθε μαθητής θα έπρεπε να επιλέξει ένα από τα ποιήματα και να το παρουσιάσει -με το δικό του τρόπο- στους υπόλοιπους (καθένας θα μπορούσε να επιλέξει και μέσα τεχνολογικά ή μη τεχνολογικά για να υποστηρίξει το εγχείρημά του). Οι διαφορετικοί τρόποι παρουσίασης κάθε ποιήματος ανέδειξαν ένα νέο τρόπο θέασης της ποίησης. Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν και αποφάσισαν να συνεργαστούν, να οργανώσουν και να παρουσιάσουν την ποιητική συλλογή, όπως την αντιλαμβάνονται οι ίδιοι.

Έτσι, σε μία δεύτερη φάση, οργανώθηκε η εργασία των μαθητών σε επιμέρους ομάδες, με απώτερο εκπαιδευτικό στόχο οι μαθητές να μπορούν να εργαστούν, λαμβάνοντας στο σύνολό τους -όσο αυτό ήταν δυνατό- ενεργό ρόλο και να αποφευχθεί πιθανή αλληλοεπικάλυψη ρόλων και εργασιών. Η εργασία των μαθητών σε επιμέρους ομάδες, πραγματοποιήθηκε με κριτήριο τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τις κλίσεις τους καθώς και τον βαθμό κοινωνικής δικτύωσής τους, μέσα από τις προτιμήσεις και τα δίκτυα φιλίας που αναπτύσσουν. Οι μαθήτριες/ές, συμφώνησαν για τον τρόπο εργασίας τους, μέσα από μια κατανομή έργου. Για την καλύτερη οργάνωση των επιμέρους δράσεων, αλλά και της μεταξύ τους συνεργασίας, αξιοποιήθηκε το λογισμικό e- map tools (το οποίο ήδη χρησιμοποιείται κατά τη διδασκαλία κάποιων εκ των εκπαιδευτικών στην τάξη), με στόχο να σχεδιάσουν τις επιμέρους δράσεις οπτικά και να ορίσουν τελικά το «παιδαγωγικό – ποιητικό συμβόλαιο».

Κάθε ομάδα δεσμεύθηκε να ακολουθήσει, στο πλαίσιο ενός "παιδαγωγικού συμβολαίου", το εργασιακό πλάνο που συμφωνήθηκε και περιελάμβανε τα ακόλουθα στάδια:

Ανάγνωση ποιημάτων και επεξεργασία/ σύνταξη πλοκής του αντίστοιχου οπτικοακουστικού υλικού (βίντεο), ανάλυση και αξιοποίηση φωτογραφικού υλικού, ανάλυση και αξιοποίηση ηχητικού υλικού, αξιοποίηση λογοτεχνικών κειμένων, ποιημάτων κ.λπ., σύνθεση, μελοποίηση και ηχογράφηση ηχητικού υλικού, που θα πλαισιώνει το οπτικό υλικό βασισμένο στα ποιήματα, συγγραφή, δραματοποίηση και βιντεοσκόπηση σεναρίου βασισμένο στα ποιητικά αναγνώσματα, αξιοποίηση λογισμικών για σύνθεση του προαναφερόμενου συλεχθέντος υλικού.

Για τα προαναφερθέντα στάδια εργασίας ορίστηκε χρονοδιάγραμμα εργασιών.

Ειδικότερα, κάθε υποομάδα επεξεργάστηκε ένα ποίημα, αξιοποιώντας φωτογραφικό υλικό μέσω του διαδικτύου και ηχητικό υλικό μέσα από την σελίδα του YouTube (τους ήταν πιο γνώριμη). Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι καθ όλη τη διάρκεια αναζήτησης και ανάλυσης του υλικού, δόθηκε έμφαση στο ζήτημα των πνευματικών δικαιωμάτων καθώς και στην τεκμηρίωση, δηλαδή στην αναφορά των πηγών για στοιχεία που έχουν αντληθεί από το διαδίκτυο.

Εκτός από το διαδίκτυο, κάποιες ομάδες σκέφτηκαν να δραματοποιήσουν τα ποιήματα, είτε δημιουργώντας νέες στιχομυθίες και διαλόγους, είτε ανασύροντας διαλόγους από λογοτεχνικά κείμενα. Οι δραματοποιήσεις αυτές βιντεοσκοπήθηκαν αργότερα με κάμερα, ώστε να ενσωματωθούν στο τελικό βίντεο. Επίσης, κάποια άλλη ομάδα, εμπνεύστηκε από τα ποιήματα και δημιούργησε μαντινάδες και μουσική (μελοποιήσεις) που θα επένδυαν το τελικό προϊόν της παρουσίας. Οι μαντινάδες και η μουσική ηχογραφήθηκαν μέσω υπολογιστή.

Το επόμενο στάδιο απαιτούσε την σύνθεση, η οποία έγινε με το λογισμικό Movie Maker, το οποίο πρόσφατα είχαν χρησιμοποιήσει στο μάθημα της πληροφορικής. Όσοι δεν γνώριζαν πώς να το κάνουν αυτό, υποβοηθήθηκαν από τους συμμαθητές τους, με επιπρόσθετο όφελος τη μείωση ή/και εξάλειψη των μεταξύ τους διαφωνιών και συγκρούσεων.

Στον υπολογιστή, για την επεξεργασία του υλικού εργάστηκαν οι περισσότερο τεχνολογικά καταρτισμένοι μαθητές, αλλά και οι υπόλοιποι έδειξαν ενδιαφέρον, παραμένοντας εκεί και εκφράζοντας την άποψή τους. Διαπραγματευόμενοι για το τελικό υλικό που θα πλαισιώνει το video. Κατόπιν, έγινε αναπαραγωγή του τελικού προϊόντος με σκοπό να γίνουν τελικές διορθώσεις. Τα βίντεο που δημιουργήθηκαν αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο, στις σελίδες:
<http://www.youtube.com/watch?v=tkMUKMkQY1U>,
<http://www.youtube.com/watch?v=kziB5stqSno>.

Επιπλέον, σε μια ειδική τελετή πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση της ποιητικής συλλογής, με χρήση τόσο των τεχνολογικών μέσων (power point) όσο και θεατρικών και μουσικών δρώμενων.

4. Αξιολόγηση της εφαρμογής

Κατά τη διάρκεια των εργασιών πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση με σκοπό την ανατροφοδότηση, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, για την μετάβαση στα επόμενα στάδια. Η αξιολόγηση έγινε σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας, της παραγωγής και της παρουσίασης.

Στο πρώτο στάδιο της προετοιμασίας και της σύναψης του παιδαγωγικού συμβολαίου, αξιολογήθηκε η συμβολή κάθε μαθητή στις συζητήσεις, με κριτήριο την παραγωγή ιδεών και προτάσεων, τον βαθμό ποιητικής κατανόησης, την έμπνευση και διαύγεια, τον βαθμό και τον τρόπο συνεργασίας με τους συμμαθητές, και, τέλος, την ευκολία ή την δυσκολία συναίνεσης στην τήρηση χρονοδιαγραμμάτων. Στόχος της αξιολόγησης αυτής ήταν να γίνει μια συνολική αποτίμηση και να εκτιμηθεί τόσο ο βαθμός της εξέλιξης της εργασίας όσο και η ανταπόκρισή της στους αρχικούς παιδαγωγικούς και διδακτικούς στόχους.

Στο δεύτερο στάδιο της αξιοποίησης των μέσων και παραγωγής, εκτιμήθηκε η αναζήτηση των υλικών/ φωτογραφιών, η τελική σύνθεση της ακολουθίας αυτών, ο σεβασμός στα πνευματικά δικαιώματα, οι πηγές, η γνώση του προγράμματος monie maker, η αντιμετώπιση προβλημάτων σε ζητήματα hardware και software, και, τέλος, η συνέπεια στα χρονοδιαγράμματα εξέλιξης στο στάδιο παραγωγής.

Στο τρίτο και τελευταίο στάδιο, κατά την παρουσίαση του ποιητικού- τεχνολογικού εγχειρήματος αξιολογήθηκαν οι θέσεις, απόψεις, στάσεις των μαθητών, των γονέων και, γενικότερα, των παρευρισκομένων στις παραπάνω δραστηριότητες, σε σχέση με το παραχθέν υλικό.

Συνολικά, η προτεινόμενη διδακτική προσέγγιση κρίθηκε ικανοποιητική για όλους/ες όσους/ες συμμετείχαν στη διαδικασία. Οι παιδαγωγικοί – εκπαιδευτικοί στόχοι επετεύχθησαν σε ικανοποιητικό βαθμό.

5. Συνολική αξιολόγηση της διαδικασίας

Η γενικότερη αξιολόγηση της όλης διαδικασίας ανέδειξε πολλαπλά οφέλη. Ειδικότερα, μέσα από την παρούσα έρευνα σημειώθηκαν τα ακόλουθα εκπαιδευτικά οφέλη για εκπαιδευτικούς. Αρχικά δίδεται η δυνατότητα, οι εκπαιδευτικοί να εξοικειωθούν με τις ΤΠΕ και τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, χρησιμοποιώντας αυτές ως βοηθητικό εκπαιδευτικό εργαλείο στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα που επιθυμούν να διδάξουν.

Επιπλέον, ο ρόλος του εκπαιδευτικού καθίσταται ακόμη πιο σημαντικός στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών μέσα στην τάξη. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί έχουν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν με τους μαθητές τους με νέες διδακτικές προσεγγίσεις, «δραπετεύοντας» από τα μονότονα στυλ διδασκαλίας.

Όσον αφορά τους μαθητές, εξοικειώθηκαν με τις ΤΠΕ και τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Σύμφωνα με έρευνες, η απόκτηση του τεχνολογικού αλφαριθμητισμού από τους μαθητές, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για αυτούς, ώστε να δύνανται να διαχειριστούν αποτελεσματικά τη χρήση των ΤΠΕ στο πλαίσιο της καθημερινής σχολικής εργασίας, στην ελληνική πραγματικότητα (Κουστουράκης & Παναγιωτακόπουλος, 2008).

Επιπλέον, καλλιεργήθηκαν στο σύνολό τους οι λειτουργίες του μανθάνοντος οργανισμού (σύμφωνα με τον Gardner), δηλαδή, η γλωσσική ανάπτυξη, μέσα από τη συγγραφή, την αναζήτηση ορισμών, ορολογιών κ.ά., η λογικο-μαθηματική ανάπτυξη, μέσα από τη διαχείριση της παραγωγής του video, η σωματική-κινησθητική ανάπτυξη, μέσα από τη διαδικασία αναζήτησης μουσικής υπόκρουσης την επαφή με ποικίλα ακουστικά ερεθίσματα, τη δραματοποίηση κ.ο.κ., η χωρική ανάπτυξη, μέσα από την ταξινόμηση του υλικού/ φωτογραφιών και την επεξεργασία αυτών, αλλά και τη γενικότερη παρουσία τους στα εργαστήρια εφαρμογών, η διαπροσωπική ανάπτυξη, αφενός μέσα από τις σχέσεις μεταξύ των επιμέρους ομάδων εργασίας, και αφετέρου στο σύνολο της ομάδας εργασίας, η ενδοπροσωπική ανάπτυξη, μέσα από την καλλιέργεια και έκφραση συναισθημάτων καθ' όλη την διαδικασία, (Miller, 2009).

Ακόμη, η μάθηση έγινε ελκυστικότερη, ενισχύθηκε η δημιουργικότητα, η επινοητικότητα, η πρωτοτυπία, η επικοινωνία, η συνεργασία, η αλληλεπίδραση, η διαδραστικότητα, η ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών, τόσο για τον τρόπο χρήσης των λογισμικών όσο και για γενικότερα εκπαιδευτικά ζητήματα.

Επιπλέον, δόθηκε η δυνατότητα να καλλιεργήσουν μια περισσότερο κριτική σκέψη και στάση, όσον αφορά την προσέγγιση της ποίησης και της τέχνης, υπό το πρίσμα της τεχνολογίας.

Τέλος, οι παρεμβάσεις των εκπαιδευτικών, βοήθησαν στην καλλιέργεια αντιλήψεων και στάσεων αναφορικά με την ορθή χρήση και αξιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού.

6. Συμπεράσματα

Η ποίηση αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ζωής, του πολιτισμού, της εκπαίδευσης και της ψυχαγωγίας κάθε ανθρώπου. Μέσω αυτής μπορεί ο άνθρωπος να γίνει πιο δημιουργικός, να βρει νέα νοήματα στη ζωή του και να "δραπετεύσει" από την καθημερινότητα του. Με την εισαγωγή των ΤΠΕ η μορφή και ο χαρακτήρας της ποίησης αλλάζει. Νέοι προβληματισμοί ανακύπτουν σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.

Η ικανότητα χρήσης των νέων τεχνολογιών, θεωρείται σήμερα από πολλούς βασικός εγγραμματισμός. Παρόλα αυτά, γεγονός αδιαμφισβήτητο είναι ότι η χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση προϋποθέτει την εξοικείωση των μαθητών και των εκπαιδευτικών, με τη διαδικασία και τα σχετικά λογισμικά εργαλεία.

Στην παρούσα θεώρηση βασίστηκε και η προβληματική της παρούσας εργασίας στο πλαίσιο της οποίας προτάθηκαν και αναπτύχθηκαν τα ποιήματα του Αντώνη Σαρρηγιάννη και της ποιητικής του συλλογής «3^η Στάση». Οι μαθητές, μέσα από την βιοματική προσέγγιση που επιχειρήθηκε για την παρουσίαση των ποιημάτων, ανέπτυξαν τα ταλέντα τους, γνώρισαν νέες μορφές τέχνης και έκφρασης, συνεργάστηκαν, προβληματίστηκαν και ψυχαγωγήθηκαν. Και όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αβίαστα και ακούραστα, με την υποστήριξη των εκπαιδευτικών.

Βιβλιογραφία

- Bullock, D. (2004). Moving from theory to practice: an examination of the factors that preservice teachers encounter as they attempt to gain experience teaching with technology during field placement experiences. *Journal of Technology and Teacher Education*.12(2), 211-237.
- Κουστουράκης, Γ., & Παναγιωτακόπουλος, Χ. (2008). *Οι ΤΠΕ στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: επιδράσεις και προβλήματα από την προσπάθεια της εφαρμογής τους στην παιδαγωγική πράξη*. Ανακτήθηκε 30 Σεπτεμβρίου 2012 από το Διαδίκτυο: http://www.etpe.gr/files/proceedings/21/1223454831_DIDINFO08_425_434.pdf.
- Ματαγούρας, Η. (2000). *Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Miller, E. (2009). *Digital Storytelling. A Graduate Review Submitted to the Elementary Education Division Department of Curriculum and Instruction in Partial Fulfillment Of the Requirements for the Degree Master of Arts*. University of Northern Iowa.
- Παπαγγελής, Θ. (2005). *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας*. Αρχαιογνωσία και Αρχαιογλωσσία στη Μέση Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
- Πεσκετζή, Μ. (2003). *Θεωρία της λογοτεχνίας και νεοελληνική λογοτεχνική κριτική*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Pufall, P. (1988). Function in Piaget's system: some notes for constructors of micro-worlds. In G. Forman and P. Pufall (eds) *Constructivism in the Computer Age*. Hillsdale. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Rokeby D. (n.d.). *The Construction of Experience: Interface as Content*, στο *Dodsworth Jr., C.* (εκδ.), *Digital Illusion: Entertaining the Future with High Technology*, Ρίντιγκ κ.α., Addison-Wesley Publishing Co., σελ. 27-47.
- SER (1997). *ICT en arbeid: advies informatie - en communicatie technologie en arbeid*. Den Haag : SER Sociaal-Economische Raad.